

have deres Vasse indrettede paa en vis Maade, paa hvilken vistnok nu de færreste ere indrettede; men der er en anden Henseende, hvor jeg synes, at man ikke gaar Grundeierne nær nok, nemlig med Hensyn til Skorstene og røgfortærende Indretninger. Jeg skal henstille til Udvalget, om det ikke vilde være rigtigst at foreskrive en Frist, om ikke 2 Aar, saa 4 eller 5 Aar, inden hvilken alle Fabriksforstene her i Kjøbenhavn skulle være forsynede med røgfortærende Indretninger, thi den forfærdelige Røg fra disse Skorstene er en overordentlig Ulempe, som Kjøbenhavns Befolkning lider under, og som det ikke er muligt paa nogen Maade at firkte sig imod. Den er efter Lægernes Erklæring meget skadelig for mange Jolks og navnlig for de Brystsvages Helbred. — Der er et andet Punkt, hvor jeg mener, man kunde se lidt mere paa Grundeierens Interesse. Det er et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket jeg har havt nogen Tvivl, om det kan henses under denne Lov; men jeg tror, at det godt vilde kunne have Plads i § 14, hvor det bestemmes, at Grundeieren kan fordrø Erstatning, naar noget af Grunden afstaaes, og navnlig ogsaa, som det sidste erede Medlem omtalte, forlange, at Kommunen skal overtage den hele Eiendom. Jeg figter til det Tilfælde, at man forhøjer eller sænker Grunden udenfor en bestaaende Eiendom, hvorved der jo ofte kan gøres et meget betydeligt Indgreb i dennes Værdi. Det er et Tilfælde, som er hændet mig selv personlig, og jeg har vel ikke villet nedlægge Paastand paa, at der skulde ske noget Saadant, men jeg tænker mig, at det kunde ske i mange andre Tilfælde, hvor det kan have en meget betydelig Indflydelse paa en Eiendoms Værdi og Brugbarhed, om Grunden sænkes eller forhøjes lige foran den. Jeg veed, at et lignende Tilfælde nylig er forekommet i Norge. Der blev der tilkendt den Paagjældende Erstatning af Spjesteret; men her i Kjøbenhavn har Kommunen ikke fundet sig foranlediget til at byde en saadan, den har ikke engang spurgt om Eiernes Tilladelse til at foretage en Forhøjelse saa betydelig som en Aen eller nysagtig 22 Tommer, som har fundet Sted ifjor udenfor et Par Eiendomme. Det er disse Punkter, som jeg vilde tillade mig at henstille til det eventuelle Udvalgs nærmere Overveelse.

Blom: Mes Hensyn til, hvad den meget erede 2den Landstingsmand for 1ste Kreds (Bloug) nylig bemærkede angaaende Andringelsen af røgfortærende Indretninger ved Skorstene, tror jeg, at jeg maa rette et Spørgsmaal til det erede Medlem og til dem, som samstemme med ham, nemlig, om nogen af de Herrer kender en virkelig

røgfortærende Indretning ved en Fabriksforsten? Jeg veed meget godt, at man til en vis Grad kan modarbejde en meget stor Røgudvikling fra Skorstene; men, saavidt mig bekendt, sker det ikke ved nogen som helst Indretning, men blot ved, at man har en god Fyrhøder. Det er den eneste Maade, hvorpaa jeg veed, at der virkelig kan gøres Noget i den Henseende — det har jeg havt Leilighed til at bemærke i England —; men jeg tror ikke, at der kan paahvendes røgfortærende Indretninger, thi i Virkeligheden eksistere de ikke. — Jeg vil dernæst tillade mig at henlede Opmærksomheden paa det Kapitel i Loven, som handler om Hjelkelag og Tagværkets Lømmer. Jeg vil tillade mig at henstille, om det ikke skulde være nødvendigt der at tilføje en udtrykkelig Bestemmelse om, hvilket Lommemaal det er, der skal regnes efter. I og for sig kan der jo ikke være Tvivl om, at naar der i en dansk Lov tales om Lømmer uden nærmere Betegnelse, saa maa det være danske Lømmer, der menes. Men paa den anden Side, har der, hvis jeg ikke er ganske urigtig underrettet, indfundet sig den Praxis, at man regner Lømmer, som er staaet efter svensk Maal, efter svenske Lømmer, hvilket gjør en ikke ubetydelig Forskiel med Hensyn til Konstruktionsstyrke. Det svenske Lømmer er naturligvis ikke staaet efter det officielle Maal, Decimaltømmer, men efter det gamle historiske Maal, svenske Værktømmer, og en svensk Værktømme er omtrent $\frac{19}{20}$ af en dansk Tømme. Utsaa, en Bjelke, hvis Dimensioner ere beregnete i svenske Værktømmer, medens de efter Loven skulde være beregnete efter danske Lømmer, vilde have en Styrke i Belastningen af omtrent $\frac{5}{6}$ af den, som den efter Loven skulde have. Naar der endvidere tages Hensyn til, at der ofte bruges vandkantet Lømmer istedetfor fuldt sirkantet, saa kan der vist ikke være Tvivl om, at man paa den Maade kommer til Hjelkekonstruktioner, der ere ikke saa lidet spagere end de, Loven egentlig kræver. Jeg er ikke bygningskyndig nok til at kunne have nogen som helst Mening om, hvorvidt de Bestemmelser, der i Lovforslaget ere opstillede for Bygningstømmerets Dimensioner, ere affattede saa rigelig, at man gjerne kan finde sig i, at de opfattes, som om de gjælde svenske Værktømmer, eller at det er nødvendigt, at det skal være Maal i danske Lømmer, der anvendes; men enten det ene eller det andet er Tilfældet, synes jeg, at Loven helst maatte være affattet saa bestemt i dette Punkt, at man ikke efter Praxis kan bruge svenske Værktømmer, men at det vilde stride mod Loven. Den eneste Vanskelighed, jeg egentlig kan se, at der er derved, er, at det maatte vilde være vanskeligt at udtale, at Lømmeret ikke maatte maales efter svenske Værktømmer.